

KÖSZEG ÉS VIDEKE

Helyben ege
Videk.

Budapest
Magyar Nemzeti Múzeum
Kötelese példány.

ZETÉSI ÁR:
J. féltre 3000, negyedév 1500 K.
zétküldéssel egész évre 7000 K.
zám ára 150 korona.

Megjelenik minden vasárnap.
Felelős szerkesztő és kiadó: Rónai Frigyes.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Köszeg, Várkör 39. sz.
Telefon-szám 23.

Nyitlár sora 200 korona.
Hirdetésár négyzetcentiméterenként 50 K.
számlátlanok.

Megtört a jég.

Trianon, az a magyar nemzet Pandora-szeleenceje évek óta árasztja ránk rossz szellemeinek jégzúzó hadát. Európa szintjén évek hosszú, sötét éjszakáin keresztül küzdöttek az igazsággal ezek a szabadjára eresztett Lucifer-fiókák, de elérkeztünk már ahhoz a ponthoz, amikor a külföld nagy nemzeti vétői kiáltottak.

Magyarország legnagyobb ellenségei, köztük első helyen a csehek nem a jobb belátás, hanem a külföld hangulata nyomán hajlandóknak mutatkoznak Magyarországot megsegítésére jönni. Genf felé tekint ma a magyar nemzet szíve s lelke, ahol Bethlen István le fogja győzni a minden rosszindulatok szülőanyját s haza fogja hozni az argonauták aranygyapját.

Nem véletlen az, hogy ennyire jutottunk. Szívós és kitartó munka gyümölcse, hogy a külföld hangulata irányunkban aránylag oly rövid idő alatt megváltozott. Soha meg nem hálálható erdein ez, amelyet Magyarország kiváló kormányzó tehetséggel megajándékozott miniszterelnöketől ismerhetünk el. Régi politikai tapasztalatok alapján leszüremlett, a kormányzati arravalóság eredménye ez, amelyet ma egy ember képvisel Magyarországon: Bethlen István gróf.

Igazi magyar ő, tiszta magyar vérükből, aki első külföldi útja alkalmával sem könyörögni, siránkozni ment Párisba, Londonba és Rómába, hanem az ország ridegen számító kincstárosával az ervek és bizonyítékok verhetetlen s megdöntetlen halmazát vitték magukkal: Magyarországra Európának szüksége van, talpra kell állítani s ebből a munkából azoknak kell kivenni oroszlanrészt, akik tönkre tették. Európa belátta ezt az igazságot és eredménye nem fog elmaradni.

Ennek a napsütéses oldalnak azonban sajnos megvan a szomorú árnyoldala is. Addig, amíg a miniszterelnök ezekért a messzemendő eredményekért harcol, idehaza azok sorából, akik egykor az ő oldalán indultak meg politikai pályájukon s akiknek a mai kormányzati rendszerben nemcsak részük, de alapítási érdemeik is voltak, a legkerlelhetetlenebb harcra indultak az ellen a politikai rendszer ellen, amelyben a legutóbbi

napokig részeseek voltak. Alaptalan vádak pergőtűzet zúditják a kormányra, hogy befeketítsék annak patyolat tiszta intencióit s nem gondolják meg, hogy a kormányzat érintetlenül tiszta felületéről lepergő vádak alijában őket is érik.

Ezek a jelenségek egy ilyen nagyarányú külföldi akció kapcsán nagyon szomorúak, de nem elcsüggesztők, mert a becsületes magyar közvélemény ep oly tisztában van az ilyen árnykodások tisztavirág életével, mint ahogy tisztában van azzal is, hogy az országot az anyagi vegomulástól csak egy külföldi kölcsön mentheti meg, amely dokumentuma annak a szimpátiának is, amivel a nagy nemzetek nyomon kísérik a mai magyar kormányzati rendszert.

S. O. S.!

Írta: Nagy Iván, a Dunántúli Ker. Egy. Hallg. Széchenyi Szövetségeinek vezetőnöke.

S. O. S.!. . . Mentsetek meg lelkeinket! — ezt a három betűt szikrázzák bele a viharokba a messzi tengereken a sülyedő hajók rádiógépei, amit ha bármilyen hajó felvevő állomása megkap, haladéknél kötelese segélyre sietni a sülyedőknél. Mint veszedelembé jutott hajó kapitánya — a dunántúli keresztény egyetemi ifjuság vezére lévén, — én is ilyen jeleket szeretnék az írással befeláklázni a komor magyar idők éjszakájába, melyeket megírtem minden igaz magyar és kötelességének tartsa segélyre sietni a segítséget kérőknek.

Segítsetek a magyar ifjuságon! — Szomorú kiáltás ez egy életnek induló fiatalember ajkáról, akinek izmosnak, egészségesnek, ruganyosnak és csillogó szeműnek kellene lenni. Pedig bizony, ha körülnézünk az egyetem padjai között, sápadt, tüdővesztől sárgára aszott, megtört szemű, rongyos ruhájú, lyukas cipőjű, fáradt diákokat igen sokat láthatunk ott, akik keservesen nélkülözve, ifjuságuk minden örömeiről lemondva dolgozzák át nappalaikat, hogy éjjel a könyveikből magukba szívassák azt a tudást, amire szükségük van, hogy különb mérnökei, orvosai, tanárai lehessenek ennek a hazának.

Oh! juvenus ventus! — Az ifjuság bohóság! — milyen nem igazak ma ezek a régi sza-

vak. Hogy hiányzik a mi fiatal életünkben az a gondtalanság, vidámság, sok bál, frakk, tennisz, ami apáinknak még osztályrészüll jutott. Mennyi mindent nem ismertünk meg mi az élet örömeiből, mennyi mindenről kellett nekünk lemondani, ami pedig azelőtt úgy hozzátartozott a fiatal elethez.

Hozzátok szól tehát a szavam, kik meg élveztetek az aranyifjuság gondnelküli napjait, hogy forduljatok meg néha az utcán, ha meglátok egy kopottruhájú, diáksapkás fiút és gondoljatok rá, hogy ezeknek a fiuknak különbeknek, izmosabbaknak, erősebbeknek kell lenniük mint eddig, mert hisz a régi haza visszasszerzése és egy új ország felelítése vár rájuk. Nézzetek egyszer bele ezeknek a fiuknak a szemébe, mennyi akarat, mennyi ambíció, mennyi tudásvágy csillog bennük! Segítsetek rájuk! Nyissátok meg szívetek zsilipjeit, magtáratok ajkait és tárcáitokat, melyből juttassatok azoknak, kik a fiaitok részére szebbé és jobbá akarják és fogják építeni ezt a földet. Minden kiló buza, minden százás, amit részükre adtok, egy jobb téglát jelent, mit ezek a fiuk, erőre kapva, verni fognak az új bástyafokokon.

Itt fenn Budapesten még nem ismert nélkülözések várnak a diákokra szeptemberben. Buzaválás tandíj, mensakoszt, 2000 koronáért naponként, negyvenezerkoronás szoba, égbeáótt áru tanszerek és tankönyvek, megfizethetetlen cipő és ruha... Honnan fogják mindezt előteremtetni? Vagy ezután csak a gazdagok tanulhatnak?

Gazdaságilag már sikerült tönkretenni ezt az országot, most — ugyilátszik, az intellektuális élet megfojtása következik. Százával lesznek, kik kénytelenek abbahagyni tanulmányaikat és százával lesznek akik el sem kezdhetik. Pedig minden egyes diák, ki nem juthat anyagiak hiányában az egyetemre, egy hiányzó harcost jelent a magyar kultúra valamelyik bástyáján, melyet nehezebben védhetünk meg ezután örök harcunkban.

Össze kell fogni a magyar társadalom minden rétegének, akiknek a szíve még másért is hevülni tud, nemcsak az aranyok csengéséért, vagy a bankók zizegéséért, állam, város, birtokosok, kereskedők, urak és parasztok mind ott

Petőfi Nyugatmagyarországon.

Írta: Thirring Gusztávné, Waisbecker Irén

Köszöntlek Petőfi! Nyugatmagyarországot üdvözölését hozom. Nyugatmagyarországot, amely hű volt nemzeté iránt, mint Te, dicső nagy lélek.

Nyugatmagyarországot üdvözletét hozom. Ah! még, mint soproni versed írja: „Mert a fájdalom, a kín, de ahol már egy valérol ábrándozol”. Sopronból hozom az üdvözletet, ahol Neked, aki már akkor a rythmusok zenéjében éltél, durva munkát kellett végezned, — és katonai peckes léptekkel fel-alá járnod, míg néha egy röpké pillanatban az őrház deszkáira írt verseidet, irtad fel dicsőséged bennük.

Most dühöngő léptekkel járod be a világot, most is a katonánk vagy, őrtálló katonánk, mert Te nem multál el ott az erdélyi síkon, — Te velünk vagy és velünk maradsz.

A soproni tél súlyos tél volt rád nézve; — ott töltötted be a 17. évedet, de már jóformán két évi küzködés megérlett ifjuzá, férfivé.

— A lángész, ha nem fér a bőrben, mondja egyik írónk, Vas Gerében, úgy vagy elmegy világá, mint Kolumbusz Kristóf és új világot fedez fel, vagy a régi világot új világá formálja, mint Széchenyi. Te már 15 éves korodban nem

fertél a bőrödbé, levette atyád a kezét rólad, le a vasmegeyi rokonod. Nem lesz semmi a tehetőséges fiúból, mondá az is úgy, mint azt a soproni heanz asszony is mondogatta: hogy Te csak egy dahergl offenes jung's Burschl vagy Viadur a Hallodri.

Igy mesélte el nekem öreg tanárom Beyer János, ki Petőfi távoli rokonával Pákh Alberttel együtt lakott, — és kik nem egy alumucumi kenyeret osztottak meg a szegény katonával. Pákh buzdította rokonát az önképzőkör számára írt irodalmi munkásságra és Petőfi soproni versei Pákh és Beyer buzdítására íródtak.

Beyer, ki akkor diákoskodott Sopronban, mikor Te Petőfi ott katonáskodtál, eljárózatott Hozzád őrhelyedre is, könyveket adott Neked itt-ott olvasásra, — megnézegették mit rajzoltál mit firkáltál a soproni katonai őrházra; a fiatal-ság érdeklődött irántad és akadt jókarod a polgárságban is, ki mohó olvasási vágyadat itt ott kielégítette.

Durva munkát kellett végezned, Te, aki tündérek játékát láttad a felhőkben; voltak rossz társaid, kik megnehezítették a nehéz katonás kodást; — és mégis nemes fém lakozott szíved mélyében és ez az ero, a költészet, a mennyei, a malasztos, kiemel e pokolból. Oh, ha ezt keb-

lemben nem hordanám, a kétségbeesés ölné meg! — írod ekkor egyik leveledben.

Egyik-másik tanár később bántotta a néha szertelen modoru fiút, de társai szerették, biztatták. Mert a szélsőséges temperamentumu ifjában már akkor is jellem, kitartás, önfeláldozás, jószág jelei mutatkoztak. És e jellemvonások oly éiven tükrözödték vissza verseidben, hogy még az én szelid theologos-tanárom Beyer professzor is megszerette.

Azt állítják rólunk Nyugatmagyarországi-akról, soproniakról is, hogy egy kissé sok bennünk a Spiessbürger természet; és mégis e lát-szólagos tulajonoly nevelés és erények közt még Petőfivel szemben, előbb Berzsenyivel, Kissal és tobbel szemben is, kiesilliant az érdeklődés, a jóindulat.

Es ha egyszer beleolvad egy kis ősi magyar lendület a határszéli német vérbe, akkor a német kitartás párosul a magyar tüzzel, — és így ebben a szellemben tette e népfaj Sopront és Köszegét a magyar kultúra végvárává. Sopronban a híres, Diákkuti vármegye magyar géniuszokat nevelt, még ha német szó is vegyült a magyar szavak közé. Engedjék meg csak, hogy én mint nő, aki a nyugati határ spiessbürgeres és soknyelvü vidékéről származott, költésze-

kell, hogy legyenek egy gyönyörű frontban a magyar kultúra megmentéséért!

S. O. S.!!! Szikrázzanak a szavaink a magyar szívek felvevő állomásaihoz: Mentsétek meg az egyetemi ifjúságot!... Ne engedjétek őket nélkülözni és nyomorogni, segítsétek, hadd legyenek izmosak, erősek és egészségesek és akkor ők meg meg fogják menteni részletekre a magyar jövődőt!

Hirdetmények.

ad 1619/932 sz. Ujból felhívom azon szülőket, gyámokat, szállás ill. munkaadókat, kiknek háztartásában ill. gondozása alatt tanköteles községi lakosok tartózkodnak, hogy tanköteles korba lépo gyermekek személyi adatait legkésőbb szept 3-ig beadvólag városháza 14. szobájában a hivatalos órák alatt jelentésük be. Az 1921. évi XXX. t. c. értelmében tankötelesek mindazok, kik a 6. életévüket f. 6. szeptember hó 1-én betöltötték, de még a 15. életévüket nem érték el. Az a szülő, gyám stb. aki a tankötelest a megszabott határidőn belül be nem jelenti, a fennálló büntető rendelkezések értelmében, amennyiben eselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, 200 K-ig terjedő pénzbüntetéssel büntetettik.

4120/923. Közhírré teszem, hogy a konyhasó nagykereskedői ára kg.-kint 504 K, a kiskereskedői ára zacskó nélkül kg.-kint 574 K. A zacskóért minden kezdett kg. után 30 korona számítható.

4021/923. sz. Közhírré teszem, hogy mindazon szőlőszedők, kik az 1892. évi XV. t. c. 38. §-a alapján a borítal adó kedvezményes fizetésére igényt tartanak, ezen körülményt a városi fogyasztási adóhivatalnál f. évi szeptember hó 2-15-ig bejelenthetik.

346/923 sz. Közhírré teszem, hogy mindazon tulajdosi osok, akiknek a városi „Felsőerdő” keleti és délkeleti határan (Eisner villától a Kálvária hegyen át egészen a Steiner-gyümölcsösökhöz esetláföző dorozsói határig) ingatlan birtokuk van, birtokaiknak a városi erdővel határos részén levő töréspontokat illetve a birtokok végpontjait karóval jelöljék meg. A karóra a tulajdonos neve, község, utca, házszám irandó. A felhívás foganatosítását haladéktalanul eszközöljék a városi erdőbirtok határainak sürgősen eszközizendő felmérésére való tekintettel.

4209/923. sz. A határmegállapító bizottság magyar delegációja arról értesít, hogy az Irottkönel levő határjelkeket ismetelten megrongálták. Figyelmeztetem a kirándulókat, hogy ilyen gyerekes esinytől tartózkodjanak, mert a határkövek visszaállítására és kijavítására a magyar állam terhére esik.

4251/923 sz. Közhírré teszem, hogy a szomszédos határszéli forgalomban kiziekedő lovak és szarvasmarhák f. évi szeptember 1 után nem

tének két gyönyörű tendenciáját emeljem ki. Az első a hitvestarsa iránti hű, onfeláldozó, örök szerelme. A másik tendencia, a fenszeges hazaszeretete, mely egybeolvadt szülei iránti hő szeretetével.

Petőfi apja, bár idegen hangzású a neve, régi pozsonymegyei nemes család sarja volt, anyja tót származású Hruz lány volt, ki a ma 85 éves özvegy Dománovszkyné nagyszüleinél mint főzőnő szolgált.

Ha ez az ambiciózus anya még tótosan ejtette is ki a magyar szót és ha tót volt származására nézve, úgy azon totok közé tartozott, kik szívük vérével szerették a hazájukat, az apja meg ontudattal, büszke magyar ontudattal nevelte fiat magyar fiúvá, magyar emberré, a kiből legendászerű hős lett.

Mi itt is sokan vagyunk nemzetiségi származásúak és szó szoros értelmében szívünk vért adtuk a nemzetért, amelynek tagjává lettünk.

Közszegnek Petőfi emléke az elhalt Beyer János tanár diákkori összeköttetése Petőfivel és Páhkával, ki később szintén jeles író lett: — Petőfi, akkor még Petrovics, jóval fiatalabb volt Beyernél. Beyer 12 évet töltött Sopronban és barátsága Páhkával, Petőfivel mindig kedves emléke volt.

nyírással, hanem a földművelésügyi miniszterium rendelete alapján az azonossági jelnek a pataba illetőleg a szarvba való beégetése útján lesznek megjelölve.

3390/923 sz. Közhírré teszem, hogy mind azok, kik fára előjegyeztek, f. évi szeptember hó 5-től 15-ig a városi pénztárnál sz ott elfekvő kimutatásban feltüntetett mennyiségű fát kiválthatják; a fa ára valamint a kiváltás közlelbi módjait f. hó 5-től kezdve a hirdető táblán és dobszó útján fognak közhírré tétetni.

3600/923 sz. Közhírré teszem, hogy az elagott vagy betegségük folytán munka és keresetképtelen egyének, akiknek egyetlen kenyérkeresője hős halált halt, a hatósági lisztellátásban részesítendő sorába felvehető; igényjogossultak a gazd. tanácsnoknál jelentkezzenek.

3872/923 sz. Felhívom Közszeg szab. kir. r. t. város és a hozzá tartozó Közszegfalva lakosságát, hogy tenyésztésre szánt magánmésüket vizsgálatra hozzann városháza 8 sz. szobájában 1923 évi szeptember hó 3-ig okvetlen annál is inkább bejelentésük, mert későbbi bejelentések nem fognak figyelembe vétetni.

Jambrits Lajos polgármester.

Ipartestületi közlemények.

Az 1924 évi „Iparos naptár” ra, mely az iparosságot érdeklő közérdekű cikkeket fog tartalmazni, 2000 K-ás árban — mely összeg előre lefizetendő — az ipartestületben megrendelhető.

Figyelmeztetem a testület tagjait, hogy az ipartestület hivatalos órái szeptember 1-től kezdve 5-7 ig tartatnak.

Dömötör Gyula ipartestületi elnök.

A vén betyár panasza.

Szellel belett csárda, be reg jártam erre!
Hej pedig de sokszor ittam it hitelbe.
Félkönyökről néztem, mit sem adtam rája.
Hányat huz Nánán a mestergerendára.

Országut vtt erre, sok-sok kupec járta.
Ha megjötték néha, hangos lett a csárda.
„Cserebere” jóság nálam is volt kezem.
Mi nem fért szekerre, hoztam kötörcsken.

Mig a tustós azt a ven cimbalmot verte,
Egy-egy százás bankot esaszattak kezembe.
Reges-regen volt már, mégis mintha látnam.
Mint osztoztak rajt a cigány, meg a Nánán.

Most is ére járok — verje meg az Isten —
Nemmi, cigány volna, már országut sinesen!
Se kupec, se Nánán, tudj Isten hol vannak!?

Ugy állok itt, mint egy pudvás mutatófa,
A zsándár se néz meg, nincs már nota.
Nem csapaznak most az erdő rengetegbe!
Nincs már őtszáz pengő fejemre kitűzve!

Patonay Sándor.

H I R T É S E K.

Személyváltozások a Hunyadi Matyas realiskolai nevelőintézetben. A helybeli alrealiskola vezetője gulácsi Gulácsy József főigazgató Budapestre helyeztetett át és az ottani főrealiskola vezetésével bízott meg. Helyébe csiktaplóceni vitéz Lázár Domokos került, ki a helybeli nevelőintézet vezetését már át is vette. Elhelyeztettek az intézettől még Varga László, dr. Andor István, Antal László és Golopenta György tanárok, kiknek helyébe Maly Rezső, Beehtold Jakab, Fruhm Hugó, Tima József és Erti János tanárok kerültek ide.

Előleptetések. Hofhauser Jenő honvédszázados, a Ludovika akademiához broszott mérnök-tanár őrnaggyá lépett elő. — Bartos László alhadnagy a helybeli zászlóaljnal hadnaggyá lépett elő.

Egyházkerületi felügyelő beiktatás. A dunántuli evangélikus egyházkerület szeptember hó 13-án Sopronban tartandó egyházkerület közgyűlésén iktatja be hivatalába ujonnan választott egyházkerületi felügyelőjét dr. Mesterházy Ernő földbirtokost. Az unnepeles közgyűlésen az állami és egyházi hatóságok kiküldöttei is résztvannak.

Lemondott az állásáról. Reményi Ferenc ny. ezredes, ki hosszabb ideig állt a városi forgalmiadó ügyosztály élén, ezen állásáról lemondott.

A városi forgalmi adóhivatal új vezetőt kap Tarcsay József személyében, kit a miniszterium rendelt ki Közszegre.

Halalozás. Hétfőn hunyt el 40 éves korában Wiedermann Andorné szül. Fisch Anna, özv. Fisch Lénárdné illatszertáros leánya tüdővész következtében. Temetése szerdán délután volt nagy részvét mellett. Árván maradt 4 éves leánykája és édesanyja gyászolja az oly koran elhunytat.

A foiskolai hallgatók Széchenyi Szövetsége pénteken tartotta tisztújító közgyűlését. Elnök lett Bácz Lajos, alelnök Róka László, főtitkár Glózer László, pénztáros Fojtényi Ferenc, jegyző Maitz Aladár, könyvtáros Patonay S., ellenőr Böösz József. A választás után Glózer József polg. isk. tanár a Szöv. volt elnöke megköszönte az eddigi bizalmat s kérte a tagokat, hogy az akarat és munkaszeretet jelszavait — mint egyéni és nemzeti törekvések alapjait — jól vessék lelkükbe, mert csak ezekkel mentheti meg e sokat szenvedő magyar ifjúság, a sokat szenvedő magyar hazát.

A Kotsondy-család egy századnál tovább volt Közszeg. A most élők legtöbbje már csak a jövőtől, patrius aranyműves-mesterre emlékezik. O atyjától vette át az üzletet a mult század derekán. Kotsondy Károly különösen az ipartestület és a dalárda kebelében fejtett ki nagy ügybuzgalmat. Milyen meglegedett lenne ő, ha látná, hogy e két egykoron külön-külön álló testület, most milyen szoros ésszetartásban működik. De bezzeg fájdalmas lenne neki az a tudat, hogy a család régi mestersége és polgársága megszűnt. Fiait hiába nevelte utódlásra. Korán hunytak el. Az üzlet azután Krisztina leányára szakadt. Ez az ősi üzletet nagyon ügyesen és szerenyesen folytatta, teljes bizalmat élvezett mindenfelől és őszinte rokonszenvvel támogatták, — mégis terhére lett neki az egyedüllet. Már régen nem volt szüksége az üzletre. Hala Istennek, 6 — aranyvalutában pinenhetett és régen követhette volna egyetlen nővére és sógora hívását. Nehezen határozta el magát a város elhagyására. Csak aki igazi községi szívvel esüng e városon, csak az érthette meg a felajánlott gondtalan, uri kényelmet nyújtó de máshol fekvő hajlékba való átköltözés, a megszokott kedves ősi fészektől való elszakadás nehézségét. Ugy bucsuzott, hogy bár teljes boldogság és meglegedés várja őt a szerető rokonnoknál Felsőöbrot. — hiába, Közszeg nem pótolja neki semmi és semmi. Bizonyára itt is sujalattal látják az utolsó Kotsondy-sarjnak távozását s kétségteiein, hogy jó emlékebe marad mindnyájunknak.

A Concordia dalosegyesület nagyszabású mulatsága. A közszegi Concordia ferfidalosegyesület szeptember hó 8-án, szombaton este 8 órai kezdettel a „Mulató” összes termeiben a budapesti „Törökves” országszerle hírs dalárdának beígért közreműködésével, nagyszabású dalestéllyel egybekötött táncmulatságot rendez. Az estélyre nagyban folynak már az előkészületek s minden remény meg van arra, hogy ez az estély fölülmulja az eddigi összes mulatságokat. — 8-án szombaton reggel nagy tekeversenyt rendez az egyesület, melynek nagyobb díjai: 3 m. finom angol szövet, 1 szekér la házhoz szállítva, egy svájci nickel óra, 30 kiló prima arpa, snjt, csirke, konyak, bor, sápkak, háziépő, kolbászfélék és még sok más minden. Ezuton is felkéri a vezetőszeg a dalárdát partoló közönséget, aki valami ajándékkal akarja a sikert előmozdítani, sziveskedjék azt Dömötör Gyula ipart. elnöknel leadni. Tekintettel arra, hogy az estély szigoruan zártkörű, a meghívók a napokban lesznek szétküldve. Aki tévedésből meghívót nem kap és igényt tart rá, jelentse ezt bo Flamisch Gusztáv főrendezőnel. Az élvezetesnek ígérkező estélyre jegyek elővételeiben kaphatók Flamisch Gusztáv-nál és Róth Jenő könyvkereskedésében.

A hősök emlékeinek megörökítése tárgyában tesz foganatba előzetes intézkedéseket a polgármester. Az emlékmű tervezetét ugyanis a hősök emlékeit megörökítő országos bizottság fogja elkészíteni, mi legközelebb leérkezik a városhoz és a városi bizottságnak módjában lesz választani a tervezetek között. Addig is el kell készíteni az esetleges végleges névsorát, mit a legközelebbi szármunkban közzéteszünk azzal, hogy amennyiben valaki kimaradt volna, azt jelentsék be a városházán.

Tűzifa eladás lesz a városházán a jövő héten. A fa ára és az eladási módjait a hirdető táblán lesz közzéve.

Evmegnyitás az ev. leánygimnáziumban a következő sorrend szerint történik. Szept. 3-án délelőtt 9-től 12 óráig bejáró tanulók beiratkozása. Felvételi vizsgálat díja I. osztályban 360 K, egyéb felvételi vizsgálat díja tárgyankint 600 K, javítóvizsgálat díja tárgyankint 1000 K. Felvételi díj és tanszertdíj évi 20 kg. buza egyenértéke napi tőzsdei árfolyam szerint, tandíj 80 kg. buza egyenértéke. A díjak négy egyenlő részletben fizetendők: szept., nov., febr. és ápr. 1-én. Tandíjkedvezményért a folyamodványok beiratáskor nyújtandók be, indokolt esetben a tanulók felekezeti különbség nélkül folyamodhatnak. A felvételi díj és tanszertdíj alól felmentés nem lehet. Szeptember 4-én és 5-én bentlakó tanulók jelentkezése. Szept. 6-án felvételi és javító vizsgálatok a bentlakók részére a pótlólag elküldött bejárók részére is. Évi tartásdíj 16 mm. buza, illetőleg annak egyenértéke. Szept. 7-én a tanév ünnepélyes megnyitása.

A Waisbecker Jenő-fele alapítvány. A proletárdiktatúra alatt hősi halált halt Waisbecker Jenő polgártársunk — mint ismeretes — végrendeletet csinált még a hátrétegen, melyben a közszegi hadiárvákra is gondoskodik. Az alapító levelet a város annak idején már megcsinálta és most van kormányhatósági jóváhagyás alatt. A város az örökösökkel úgy egyezett meg, hogy a hagyatékából 8 hold föld ellenértéke lesz az alapítvány tőkéje. A miniszterium most úgy dönt az ügyben, hogy a város nem pénzt, hanem a 8 hold földet kapja alapítványul, mihez az örökösök és a város nevében a polgármester is hozzájárult.

A levéltár áthelyezése. A városi levéltár ezidőszere nem jó helyen van, mert az erdőmesteri hivatal alatt nyert ideiglenes elhelyezést egy pincseszerű szobában. Most a városi pénztár mellett nagy helyiségbe kerül.

A villamos egység megállapítása — mint tudjuk — döntőbírság előtt van. A város most azon ajánlatot tette, hogy ez év október 1-étől hozzájárul az 52 K-ás egységpárhoz, az eddigi 35 K helyett. Az emelést a szén és munkabérek emelésé teszi indokolttá.

Az iskolakötelesek jelentkezésére vonatkozó hirdetésre ehelyütt is felhívjuk a közönség figyelmét. Egyben megjegyezzük, hogy érdekfűtésünkre, hogy miért kell a tanköteleseknek jelentkezniük, azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a jelentkezés azt a célt szolgálja, hogy az iskolakötelesek ellenőrizve legyenek abban, hogy legalább a 6. elemi osztályt és az ismételő iskolákat vagy annak megfelelő iskolát elvégezték. Az idei év folyamán a városi tanács egyébként is szigorúbban fogja kezelni az iskoláztatás ügyét, arányban az iskolamunkássáért felelős szülő vagy gyám stb. szigorúan lesz büntetve. Az sem lesz már kifogás, hogy nincs cipő. Így a gyermekét nem tudja iskolába járattatni, mert ismételtén előfordult, hogy ugyanazon szülő, ki nem tudta megmondani, hogy gyermekét nem tudja iskolába járattatni, mert nincs cipője, ugyanazon szülő gyermekét az erdőbe küldi látni vagy pedig csuszkal a feltett esemete végig az utcán s ha megéhezett — koldulni megy.

Elkészült a fogimnázium kerítése, mit a múlt évi esőzés ledöntött. A drótkerítés most betonlapokon nyugszik s így biztos alapon áll.

A Magyarországi Munkások Rókkantsegélyező és Nyugdíjgyűjtő vezetősége ismételtén emelni volt kénytelen a heti befizetési díjakat, mivel a rókkantok és árvaik segélyét lényegesen fölemelte. Szeptember hó 1-től kezdve a tagok által fizetendő heti díjak az I. osztályban 120, II.-ban 160, a III. o.-ban 200 K állapították meg. Késedelmi díj az 1-3. osztályban 2 kor. hetenként. Ennek folytán a segélyek is arányosan fölemeltettek.

1-2 darab gyalogsági agyulóvedek megvételre kerestetik. Cim a kiadóhivatalban.

GUTH VILMOS

fa- és diszműsztergályos üzeme,
Szombathely, Kossuth Lajos-utca 19.

Készít minden e szakmába vágó munkákat, úgymint villamos állólámpát selyem ernyővel, könyv- és virág állványt, függöny-, kotta-, törülköző-, gyertya ruhatartót, álló- s falitogást, zongoraszeket, tölcser, horodocsap, billiárdasztal, szifakorongot, gyermek-kocsit, facsillárokat, golyót, kuglibabát, stb. stb.

Rongálják a határköveket. Az osztrákok följelentést tettek a határmegállapító bizottságnál, hogy az Irottkőnél ismételtén megrongálták a kirándulók a határköveket. Legutóbb aug. 19. és 20-án fordultak elő nagyobb méretű rongálások. Eddig az osztrákok kijavították és helyreállították a határköveket. Most arról értesíti a határmegállapító-bizottság a hatóságokat, hogy a jövőben a rongálások helyreállítási költségeit a magyar állam tartozik fizetni. Tartózkodjék tehát a kiránduló közönség a rongálásoktól, mert akit rajtaesipnek, kellemetlensége is lesz.

Nehogy az érdekelteket varratlanul érje, közöljük a „Budapesti Közlöny” legutóbbi számában megjelent azon rendeletet, mely az államrendőrség hatáskörébe tartozó kihágásokra megállapított pénzbüntetések legkisebb összegét 500 szorosára, a legmagasabb összeget 600 szorosára emeli, a hálorus rendeleteknél ugyanezt 30 illetve 60 szorosára. Jaj lesz azon éjjeli csendhaborítóknak, akik abban a boldog tudatban élnek, hogy 500 koronáért végig ordíthatják az egész várost. Kellemetlen csalódás fogja érni, ha a rendőrségen megfogja tudni, hogy 30 000 koronát kell leszurkolnia. De lehet még több is; vegyünk egy már többször megtörtént példát: mondjuk Z, K és S éjjeli 2 óra után Jesztl Antal jó barától nyert jókedvvel jönnek ki a kávéházból és az utcán folytatják a kávéházban félbeszakított lármás éneklést, valamelyik utcasarkon ott áll a rendőrszem és eserdre inti őket, de az intés várt hatása elmarad s az egyik a rendőrrel feleselni, később gorbaskodni kezd, a rendőr felírja, az illető pedig egy közeli fa mellé áll és elvégzi legsürgősebb dolgot. — Tehát, csendhaborítás, hatósági közeg megsértése és közszemérem elleni kibégés ezentul 100-150 ezer koronába fog kerülni, mely összeg megnevezése esetén 600 koronánkénti 12 órai elzárásra változik át ami jó pár napot tenne ki a hüvösben. — Felémeltetett továbbá a szájkosárról kőborító ebek tulajdonosaira kirovandó 300 koronás pénzbüntetés 9000 koronára, mely összeget még sem lehet hetenként párszor megfizetni.

Kiderített lopás. Még február hóban történt hogy Ávár Józsefné szerdahelyi lakostól elloptak 25 kiló diót és egy pár csizmát. Az akkori nyomozás nem tudta az ügyet kibogozni, de most aztán világosságot derített az ügyre a titokban nyomozó esendőrség. Megállapították, hogy a lopást egy fiatalkorú csavargó követte el, a lopott dolgokat pedig eladta Rosenberger Dávid szerdahelyi és Németh Antalné csepregi lakosoknak. A két orgazdát följelentették a szombathelyi kir. ügyészségnek.

Meglopta a gazdáját. Múlt heti számunkban megírtuk, hogy Kolimann János kovácsmestert tanonca Komját Géza meglopta és azután megszokott. A rendőrség a tolvaj tanonc tartózkodási helyét kinyomozta és letartóztatta. Kihallgatása után átadták a szombathelyi kir. ügyészségnek.

Olcsósági hullám. Az elmúlt napokban megtörtént a baromfipecsen, hogy egy Farkasné nevezetű kőszegpályi asszony egy pár fiatal libát 90.000 (szóval kilenvenezer) koronáért árusított. Ily hallatlan árfelhajtókra bizony ráférne 25 bot.

Leccsippett csempesz. Kelemen Berta horvát-zsidányi leányt a hatóság ép akkor fogta meg, amikor tojással megrakodva Ausztriába akart átmenni. A szigorú büntetés egyelőre alighanem elveszi a kedvét a további csempésztől.

Leletlen mostoha. Románok által megszállt területen Majlátfalván lakott Halál Andrásnének két mostoha gyermeke, Szucs Anna 19 éves és Szucs Ilonka 13 éves leányok. A leletlen mostoha megunva a két leány tartását, elkergette őket a háztól. A két árva Magyarországra jött, itt kőborolt egy ideig és így kerültek a mi vidékünkre. A közeli erdőben bolyongtak a szerencsétlen gyermekek pár napig. Itt aztán az idősebb leány kis testvérkéjét az erdőben hagyta azzal, hogy nemsokára vissza jön. Várt a kis lány jó ideig, de bizony nem jött vissza nővére. Ugy látszik szándékosan hagyta el. A most teljesen elhagyott kisleányt Gábrriel Rozalia találta meg és be vitte Kőszeg-szerdahelyre, ahol a kis leány Rosztonics Józsefnéhez beállott dajkának. Az idősebb leányról semmi hír. A hatóság keresi.

Mussolinét hercegi rangra emelik. Viktor Emánuel olasz király legközelebb Mussolini miniszterelnököt hercegi rangra emeli.

Tanonc felvétetik e lap nyomdájában.

Éjjeli csendhaborítás miatt lettek feljelentve Hansli Mihály, Hansli Gyula, Geröly József, Kleininge Imre és Kappel József. A jókedvű társaságot az új büntetési tarifa valószínűleg leszoktatja az éjszakai kurjongatástól.

Talált tárgyak. A város területén egy arany mellűt, egy kerékpárnyeret, sátabot, kapukulcsot és pénzt találtak. Igazolt tulajdonosaik átvehetik a rendőrségen a hivatalos órák alatt.

Anyakönyvi kivonat az elmúlt hetrol. Születések: Schwarz József—Horváth Franciska: Ilona r. k., Kosa Szilveszter—Novák Anna: Ilona r. k., Kiss István—Kutics Mária: Krisztina r. k., dr. Borossay Imre—Pfeffel Erzsébet: Erzsébet r. k., Mikolics János—Német Teréz: Margit r. k., Csonka Ferenc—Vass Mariska: Károly r. k. Házasság: Báró Wieser Kurt—Pesendorfer Krisztina. Halálozás: Wiedermann Anna 40 éves, tudóvész.

A világ legnagyobb harangja. A világ legnagyobb harangját amelyet tényleg használni fognak, most készítették el Németországban a világhírű kölni dóm részére. A harang 11 láb magas és ugyanolyan szeles és 27 tonnát nyom. A harang szava igen nagy vidékre el fog hallatszani és a megszállott Ruhr-vidéken is sokfelől hallani fogják. A harangot máris a rajnai német harangnak nevezik. A harang anyaga 78 rész vörösréz és 22 rész cink.

Fortuna szekerén okosan ül. Néhány nappal ezelőtt Machár esch hadseregfelügyelő hivatalosan megtekintette a komáromi várat s ez alkalommal megvizsgálta a várbán levő hattonai börtönöket is. A „Role” című lap szerint, amikor a hadseregfelügyelő a börtönöket vizsgálta, az öt kísérő őrmesternek ezeket mondta: Ha Németország győzött volna, akkor nekem talán ezekben a kazamatákban kellene tengődnöm. Hír szerint az őrmester a hadseregfelügyelőnek a következő választ adta: Hiszen ez onnel főfelügyelő ur még egészen könnyen megtörténhetik.

Meghalt a villamosszék feltalálója. Edwin F. Dawis, a villamosszék feltalálója meghalt. Ő volt az első állami kivégző, háromszáz embert küldött a másvilágra.

Gyapjubirtokosok! Aki gyapjút mosatni kívánja, vagy gyapjúból szövöget kíván feloldoztatni és abból minden pótyanyagtól mentes tartós tiszta gyapjuszövetet bérben készíttetni, forduljon a Kelenföldi Textilfestő és Gyapjubarukészítő R. T. Központi irodájához, Budapest, V., Országházter 4.

Szenzáción a Színhazi Élet legújabb száma. A legérdekesebb leleplezéssel szolgál e héten a Színhazi Élet, Ince Sándor hetilapja. Megírja, hogy mit csinálnak a legnépszerűbb színészek színésznők egész nap pontosan óráról-órára. — Reuzeteg kép, érdekes rovatok, cikkeik, kromik, intimitások teszik tarkává a Színhazi Életet, mely új számában kezd meg Tersanszky Jenő új regényének „A kegyetlen primadonnának” közlését.

Méhészeti tanfolyam Kőszegen. A földművelésügyi miniszterium azok részére, kik a méhészességgel foglalkozni akarnak, méhészeti tanfolyamot tartat Kőszegen. A tanfolyam teljesen díjtalan, s azon nők is részt vehetnek. Előadások a délutáni órákban (4-6 óra) lesznek az állami polg. fuiskolában. A tanfolyamra ugyanott lehet jelentkezni a délelőtti órákban e hó 5-éig. Előadások kezdete 6 óra d. u. 4 órakor, ha legalább 30 hallgató jelentkezik.

PYRAM

bőven carnaubás, terpentindus a békebelnél is jobb minőségben készülő kiváló tisztító és konzerváló hatással bíró cipőkrom.

BENES TESTVÉREK VEGYÉSZETI GYÁRA B.T. GYŐR.

UNGHVÁRY LÁSZLÓ FELE

FRISKOLA, SZŐLŐ ES BORGÁZ-
DASÁGI RESZVENYTÁRSASÁG

CZEGLÉD

Szállít októbertől-aprilsig
mindennemű gyümölcsöt, diszfat, disz-
cserjét, rózsát, evelővirágnövényeket,
gyökereket és sima szőlővesszőt stb.

Tajserteszeti iroda és személyes
megrendelések ellátási helye

BUDAPESTEN:

IV. FERENCIEK-TÉRE 3. FELEMLET 14
TELEFONSZÁM: HUSZFÉZER-57
Kérje nagy képes árjegyzékünket!

Szerkesztői üzenet.

Schultz Imre Budapest. Köszönjük a beküldött
keziratot. E hetéről már lekecselt, de a jövő heten jön a
„Viszhangok” s azután kéthetenként felváltva a többi. —
Chernel Viktor nem fia az itteni Chernel-családnak, ez
Budapesten lakik. — Az új főgimnázium 1908-ban épült.
— Két cserkeszcsapat van: a gimnáziumi „Jurisich” és
a polg. friskolai „Esterházy” csapat. — A Köszegi Kalauz
ára 500 K és Roth Jenő könyvkereskedésében kapható.
— Irodalmi pályázatra vonatkozólag nem tudjuk miről
leven szó, de ha Köszegre érdekl, miért nem? A szerk.

Nyilttér*)

Tekintetes Szerkesztő ur!
Tisztelettel kérem becses lapjában a követ-
kező esetet közzétenni.

Augusztus hó 27-én este 12 órákor idő-
sebbik fiam és a köszegi Kendik-cég egy segédje
dinamó gépemnek megjavított dobját és tekercs-
eseleit Köszegről Rőtre hozták s dacára annak,
hogy az átszállítás-be volt jelentve, egy Schindler
nevű finánc kutyájáról levette a szájkosarat és
fiatúra uszította, akit a kutya meg is harapott;
a vele levő segédet pofonütötte és minkettőlük
betaszigálták a vámhivatalba, ott a gépkat-
részeket elvették és „Krüppel” és „Ungarischer
Betyár” jelzőkkel kísérve ismét kutaszigáltak a
hivatalból, miközben egy Cseluda nevű finánc
a segédet szolgálati revolverével fenyegette és
ismét pofonvágta. Kérem ezen minősíthetetlen
gorombaságot és bánásmódot közzétenni, mert
ez nemcsak lentnevezettekkel történt, hanem a
két nevezett közeg mindenkiel gorombáskodik.
Rendek, 1923. augusztus hó 30-án
Tisztelettel

Palatin Márton, molnármester.

*)Az e rovatban közlöttékért a szerkesztőség fele-
lőseget nem vállal.

Budapesti valuta-árfolyamok:

Budapest 3%.			
Font Sterling	87 200 K.	Dollár	19300 K
Schw. frank	3440 „	Francia frank	1093 „
Lira	827 „	Sokói	568 „
Dinár	210 „	Lei	95 50
100 osztrák K	27 20	100 Márka	00 20

Hivatalos gabonaárak: dunántúli buza
74 600 — — K. Rózs 50 000 K. Takarmányárpa
57 000 K. Sorárpa — — K. Zab 60 500 K.
Kukorica 70 500 K. Korpa 40 500 K.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetetlen leányom
ill. kis anyuka

WIEDERMANN ANDORNÉ
szül. FISCH ANNA

elhunyta alkalmával mélységes fájdalomokat
bármily módon enyhíteni igyekeztek, fogadják
eztúton hálás köszönetünket.

Köszeg, 1923. aug. 29.

özv. Fisch Lénárdné
és a kis árva Mancika.

Sarju Királyvölgyben eladó.
Bovebbet Jurisits-tér 14 alatt.

Könyvelésben jártas fiatal-
ember vagy nyugdíjas hiva-
talmok felvételre kerestetik.
— Cim a kiadóhivatalban. —

5 1923. hagy. sz. ad. 147 1923. ügyszám.

Árverési hirdetés.

Közírré teszem, hogy a néhai Preisz János
és neje szül. Maizl Mária köszegi volt lakók
hagyatékába tartozó a köszegi 988. sz. tjkvben
A I. 388. hrszám alatt ir. Kálvária utca 53. sz.
ház és udvar, nemkülömben az ugyanezen tjk-
vben A I. 7575—7576 hrsz. u. irt. Tabachtén
dűlői 450 négyszögölnyi gyümölcsös az örökösök
megkeresése folytán az általam Köszegen hiv.
helyiségemben (Kossuth Lajos-utca 21. sz. a.)

1923. évi szeptember hó 9. napján
(vasárnap) d. u. 3 órákor

megtartandó önkéntes nyilvános árverésen a leg-
többet ígérőnek eladni fog. A ház a vizsgygy-
intézetel szemben fekszik és két szoba, egy
konyha és két tágas kamrából áll. Kikialtási
ára 1,500.000 K, a gyümölcsös kikialtási ára
pedig 800.000 K. Az árverési feltételek irodám-
ban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.
Köszeg, 1923. aug. 27.

Dr. Halik Miksa s. k.

mint Pfeffel János köszegi kir. közjegyzőnek a szom-
bathelyi kir. közjegyzői kamara 60 1921. számú veg-
zésével elismert helyettese.

Zárdai I. polgári iskolai

tankönyvek

féláron eladók. Munkás-utca 23.

Egy hidas és egy ágy
eladó. Gsonka István nemezgyár.

Szántóföldeimet

egyben vagy több részle'tben haszon-
bérletbe adni szándékozom. Egy-két
darabot esetleg örök árban eladók.

Érdeklődők sziveskedjenek e hét folyamán jelent-
kezni. FUCHS JÁNOS. Köszeg. Király-ut 89/a. sz.

BÉRBEADÁS.

Egy ügyfelemnek tulajdonát képező a köszegi
határban az ólmódi szántóföldjét
u'nál fekvő 5 holdnyi
és az alsó réten lévő 3 darab rétjét
mintegy 4 kataszteri holdnyi
f. hó 8-án délelőtt 10 órákor irodámban
6 évre haszonbérbe adom. A feltételek iro-
dámban megtudhatók.
Dr. STUR LAJOS ügyvéd

Hársfamag 1 kg. K. 1500

Alma- és körtemag „ „ 5000

Ringló, szilvamag „ „ 2000

és mindenfajta lombfa és diszbokor-
magot a legmagasabb napi árban vesz
a KÖSZEGI FENYŐMAGPERGETŐGYÁR KÖSZEG.

Gyümölcs árverés!

F. hó 2-án vasárnap d. u.
fél 3 órákor Köszegen
a Dorner vendéglő attellenében
évő kert idei gyümölcstermése
egy tételben esetleg fák szerint
a legtöbbet ígérőnek eladatik.
Cim: VÁRKÖR 44 SZÁM.

Házeladás.

A nagycsömötei 26. sz. háza
1700 □-öl belsőséggel (kerttel)
eladom. A vételár buzaérték
ill. dollárérték szerint lesz számítva
Dr. SZOVJÁK HUGÓ.

Két éves FEJŐSKECSKE
ELADÓ Köszegfalván.

BÉRBEADÁS

folytán igástovak, tehének és borjak
lesznek önkéntes magánárverés útján
eladva 1923. évi szeptember 16-án
d. u. 3 órákor a fűteleki gazdaságban.
Vasutállomás Nagygencs.

Elektro Bioskop a „Mulató” nagytermében

Műsor: Vasárnap szeptember 2-án:

BORGIA LUCRETIA

Monumentális történelmi filmregény 2 részben.
A főszerepben LIANE HAD stb.

I. rész: Róma zsarnoka.

Műsor: Csütörtök, szeptember 6-án:

II. rész: Pesaro ostroma.

Gyapjubirtokosok!

Aki gyapjút mosatni kívánja,
vagy gyapjúból szövetet kíván
feldolgoztatni és abból minden
pótanyagmentes tartós, tiszta
gyapjuszövetet bérben készíteni
forduljon a Kelenföldi Textil
festő és Gyapjudrukészítő R-T.
központi irodájához Budapest.
V. ker. Országház-tér 4 szám.

ZSOLDOS TANINTÉZET

a legjobban készít elő magánvizsgákra.

ÖSSZEFOGLALÓ TANKÖNYV

a középiskola négy alsó osztályának
tananyaga két kötetben. Megrendelhető
Budapest, VII. kerület Dohány-utca 34 szám.

Kovácsszén faszindely

faszén épületfa

mész és deszkát

cement irányron szállít

FRANKL LAJOS

építési és tüzelőanyag kereskedő KÖSZEG.

Ujságkihordók

felvételnek jó fizetéssel minden
vasárnap reggel 8—10 óráig
tartó munkára e lap kiadóhivatalában.

Összecsukható vaságy
megvételre kerestetik.

Cim a kiadóhivatalban.